

Oppdragsnr.: 5202512 Dokumentnr.
Til: Færder kommune
Fra: Ola-Mattis Drageset
Sted, dato: Sandvika, 2021-10-28
Kopi til: Mostrand Camping As

► Verdivurdering terrestrisk naturmangfold, Mostrand,

1 Bakgrunn

Hensikten med detaljreguleringsplanen for Mostrand camping er i planbeskrivelsen beskrevet som følger:

«Detaljreguleringsplanen har som hensikt å tilrettelegge for besøksturisme på Mostrand camping i form av en moderne og fremtidsrettet campingplass som tilbyr overnattingsmuligheter for campingens gjester i sesongen, dvs. sesongbasert utleie. Planen skal utformes slik at samfunnets interesser blir ivaretatt og samtidig legge til rette for en fremtidsrettet utvikling av campingnæringen. Planen skal også tilrettelegge for gode ferdselsforbindelser gjennom området til strandsonen for allmenheten. Detaljreguleringsplanen tilrettelegger for en opprydding av arealformål for området, ved at planen reflekterer faktisk bruk av området» (Norconsult AS, 2020).

Om naturmangfold i planområdet, skriver Statsforvalteren i Vestfold og Telemark følgende i uttalelse til varsel om planoppstart:

«Det er registrert naturmangfoldverdier av nasjonal/vesentlig regionale interesser i Naturbase og Artsdatabanken i planområdet. Det gjelder grus- og steinstrand med verdi svært viktig og bløtbunnsområde i strandsonen med viktig verdi. Naturtypen åleggessamfunn med verdi svært viktig grenser opptil planområdet. En rekke rødlista arter er også registrert, men har dårlig geografisk presisjon. Mange av artsfunnene er av eldre dato. Sannsynlig finnes andre naturmangfoldverdier av nasjonal og/eller vesentlig regional interesse innenfor planområdet som ikke fremgår av foreliggende kunnskapsgrunnlag. Vi peker særlig på de fuktige engene omkring parkeringsplassen sør i planområdet og i strandområdet. Vi ber derfor om at kommunen foretar ytterligere kartlegging av naturmangfoldet i planområdet. Vi mener at supplerende kartlegging er nødvendig for at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold skal bli tilstrekkelig, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og plan- og bygningsloven § 4-2». (Norconsult AS, 2020).

Det er på denne bakgrunn foretatt en gjennomgang av eksisterende kunnskap om naturmangfold i planområdet, og supplerende kartlegginger av naturmangfoldet på land og i sjø i planområdet. Vurderingene for naturmangfold i sjø er gitt i eget notat.

2 Forutsetninger og metode

På bakgrunn av eksisterende kunnskap om naturmangfold i offentlige databaser, og befarung gjennomført 7. juni 2021 av Håkon Gregersen og Ola-Mattis Drageset, er det foretatt en *verdivurdering* av terrestrisk naturmangfold i planområdet. Verdisetting av registrerte forekomster er foretatt etter kriterier gitt i Miljødirektoratets veileder M-1941 – Konsekvensutredninger for klima og miljø. Det er ikke innenfor rammen av oppdraget å gjennomføre en full konsekvensvurdering etter Miljødirektoratets veileder M- 1941 (Miljødirektoratet, 2021).

3 Områdebeskrivelse og kunnskapsgrunnlag

Området ligger sørvest i Tønsbergfjorden på Tjøme i Færder kommune, ca. 6,3 km sør for Tjøme sentrum og 2,8 km nordvest for Verdens Ende. Plangrensen omfatter campingområdet, friluftsområdene i nord og vei frem til og med Oslofjordens friluftsråd sin parkeringsplass i sør. I varslingsgrensen er noe ekstra areal tatt med langs kystkonturene grunnet usikre eiendomsgrenser, samt at ekstra areal tilknyttet adkomstveien er tatt inn. Varslet planområde har en størrelse er på ca. 52,1 daa.

Oppdragsnr.: 5202512 Dokumentnr.

Det eksisterende kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold i planområdet landareal vurderes som godt. Det foreligger én tidligere registrert naturtypelokalitet etter DN- Håndbok 13, og en rekke registrerte artsforekomster innenfor planavgrensningen. Hele området er også vurdert med hensyn på naturverdi i forbindelse med kartlegging av grønn infrastruktur i Færder kommune i 2018 (Færder kommune, 2018). Planområdet ligger nært Færder nasjonalpark og Moutmarka, som er et område med godt dokumenterte naturverdier som delvis ligger innenfor Færder nasjonalpark.

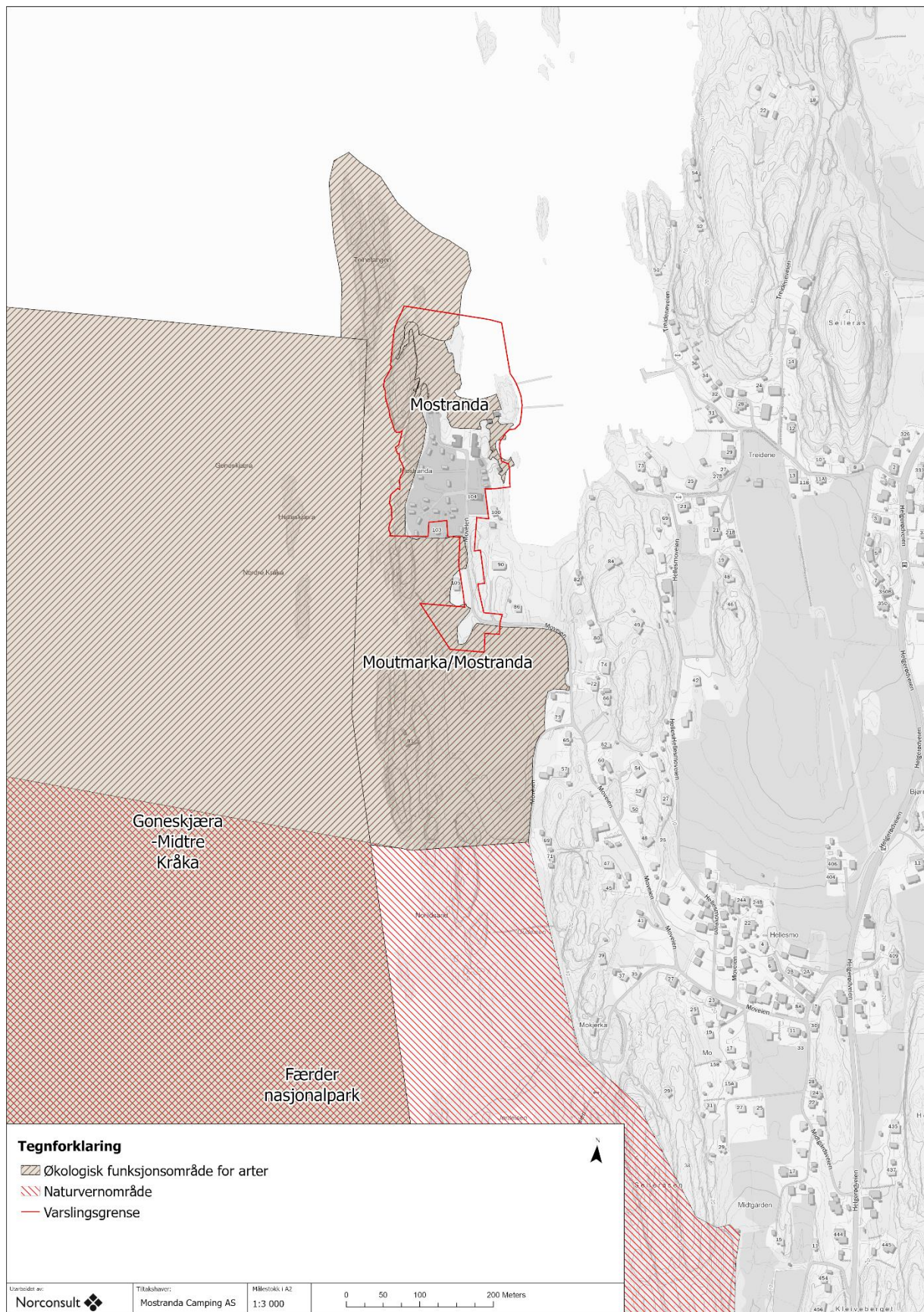
Registrerte forekomster av arter, naturtyper og grønnstruktur i planområdet er vist i tabell 1 og tabell 2. Alle artene i tabell 1 er registrert innenfor det økologiske funksjonsområdet *Mostranda*, vist i figur 1. Verneområder og tidligere registrerte grønnstrukturområder og naturtypelokalitet er vist i figur 1, figur 2 og figur 3

Tabell 1: Registrerte forekomster av truede- og nær truede arter i planområdet.

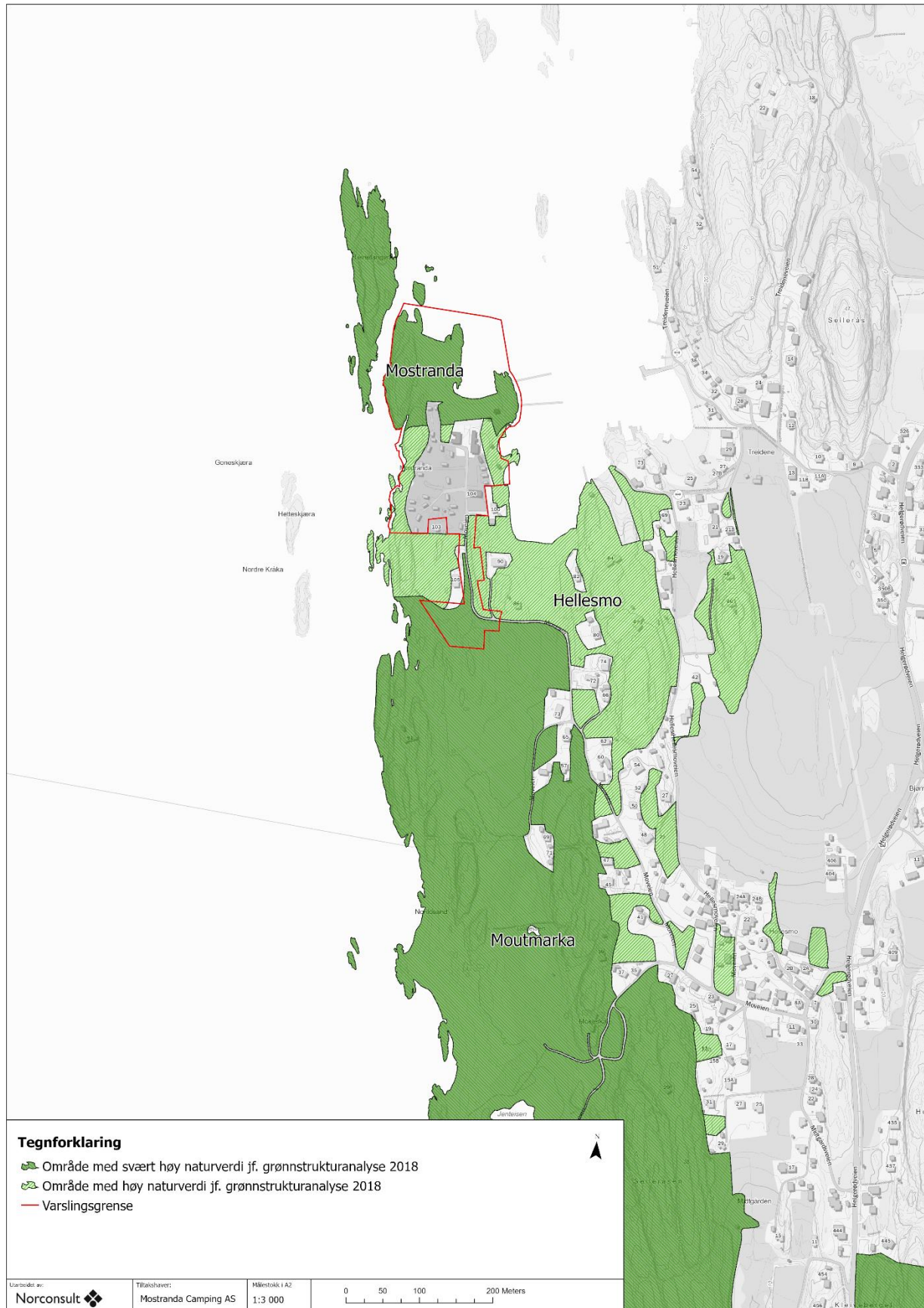
Norsk navn	Vit. navn	Rødlistekategori	Registreringsår
Blek knoppurtflatmøll	<i>Agonopterix pallorella</i>	EN- sterkt truet	1974, 1982 og 2006
Kostalvmattevever	<i>Maro lehtineni</i>	EN- sterkt truet	1975
Tachydromia woodi	<i>Tachydromia woodi</i>	VU- sårbar	1985
Strandullspinnederkopp	<i>Argenna subnigra</i>	VU- sårbar	1984, 1985, 2010, 2012 og 2019
Kjempesivmott	<i>Schoenobius gigantella</i>	VU- sårbar	1983
Kystkuleedderkopp	<i>Enoplognatha thoracica</i>	VU- sårbar	1984, 1985, 2012 og 2014
Markusflue	<i>Bibio marci</i>	VU- sårbar	1983 og 1985
Slåpetornsmalmott	<i>Acrobasis marmorea</i>	VU- sårbar	1983, 2000, 2006, 2013, 2015 og 2017
Sumpnebbmott	<i>Crambus uliginosellus</i>	NT- nær truet	1984 og 2014
Dunkjvlenebbmott	<i>Calamotropha paludella</i>	NT- nær truet	1981, 1983, 2015 og 2016

Tabell 2: Registrerte naturtypelokaliteter og grønnstrukturområder i planområdet.

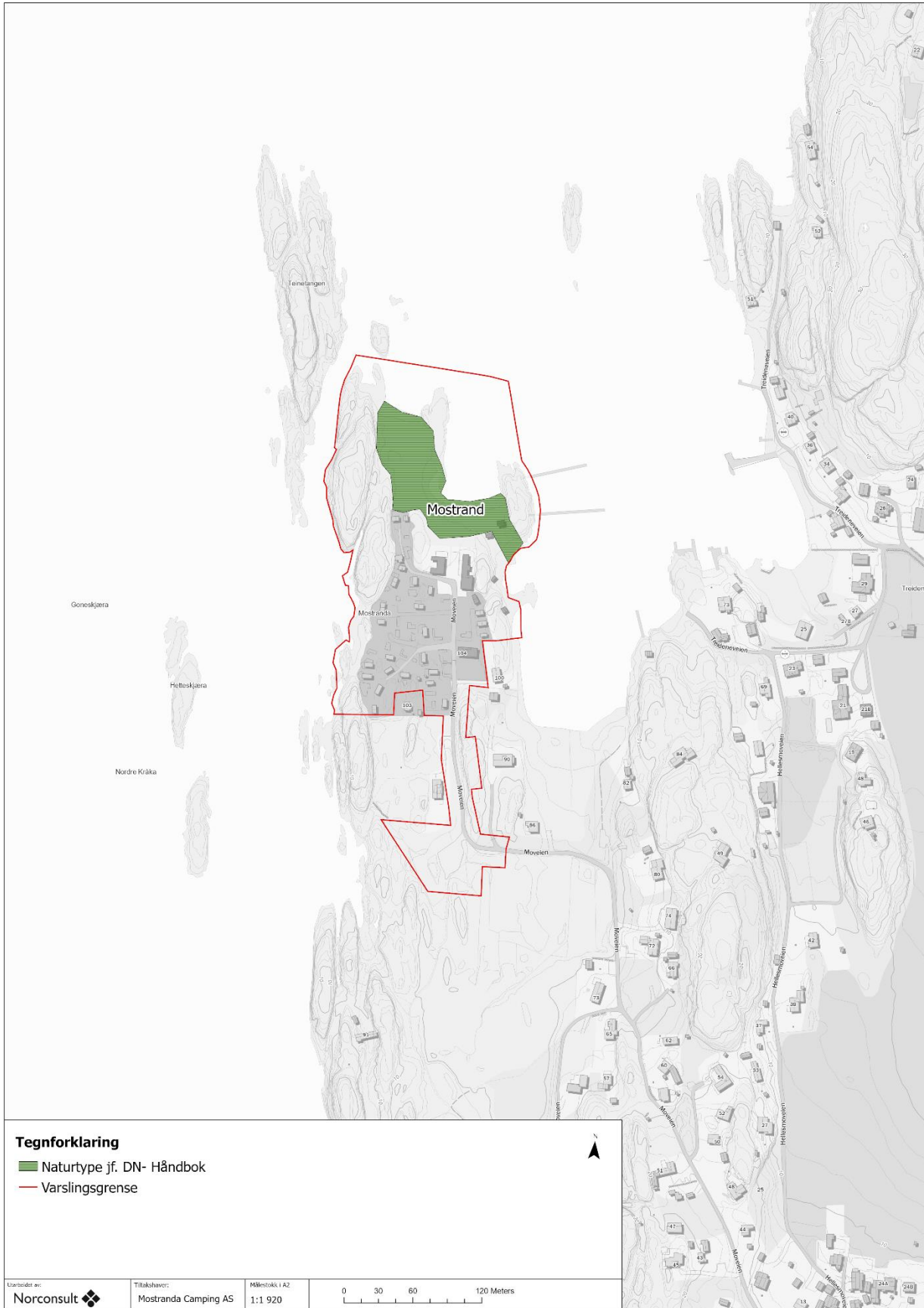
Lokalitet	Områdekategori	Registreringsmetodikk	Verdi	Registreringsår
Mostrand	Naturtype sand- og grusstrand	DN- Håndbok nr. 13	A-svært viktig	2008
Mostranda	Grønnstruktur	DN- Håndbok nr. 6	Område med svært høy naturverdi	2018
Moutmarka	Grønnstruktur	DN- Håndbok nr. 6	Område med svært høy naturverdi	2018
Hellesmo	Grønnstruktur	DN- Håndbok nr. 6	Område med høy naturverdi	2018

Figur 1: Økologiske funksjonsområder for arter og verneområder.

Figur 2: Grønnstruktururområder registrert i 2018.

Figur 3: Den registrerte naturpelokaliteten Mostrand.

4 Verdivurdering

4.1.1 Økologiske funksjonsområder for arter

Den eksisterende kunnskapen om naturmangfoldet i planområdet viser at de strandnære området Mostranda har viktige økologiske funksjoner for en rekke truede- og nær truede insektarter. Mange av arteregistreringene i området er imidlertid gamle, og for eksempel er ikke *kostalvmattevever* (EN- sterkt truet), *kjempesivmott* (VU- sårbar) og *tachydromia woodi* (VU- sårbar) registrert i området siden slutten av 70- tallet/starten av 80- tallet. Andre arter, som *strandullspinnedderkopp* (VU- sårbar) og *slåpetornsmalmott* (VU- sårbar), har jevnlig blitt registrert i området fram til relativt nylig.

Som vist i figur 4 har områdene gjennomgått vesentlige endringer siden 1979, og en stor del av de mulige leveområdene for de nevnte artene er påvirket av utbygging. Selv om det er relativt høy bruksintensitet og slitasje i de gjenværende strandnære områdene, vurderes det imidlertid at områdets økologiske funksjoner for de aktuelle artene fortsatt har potensial for å være til stede.

Figur 4: Flybilder som viser situasjonen i området ved Mostranda i 1979 (venstre) og i dag (høyre).

Tachydromia woodi (tovinge) (VU- sårbar) har i Norge kun blitt registrert på Mostranda. Ellers i Norden er arten kun kjent fra to lokaliteter i Danmark. Ettersom det er så få kjente lokaliteter er det lite kunnskap om artens habitatkrav i Norge, men funnet på Mostranda tyder på at den er knyttet til sandstrender/strandenger. I Storbritannia er det kjent at arten er knyttet til områder med grus- og sand på elvebredder (Artsdatabanken, 2015). *Blek knoppurflatmøll* (EN- sterkt truet) er kun kjent fra åtte lokaliteter ved Oslofjorden. Den er sterkt knyttet til vertsplanten engknoppurt på kystnære tørrenger. Arten er svært utsatt for arealendringer i strandsonen. For de øvrige tidligere registrerte artene i området (vist i tabell 1) er det lite informasjon tilgjengelig hos artsdatabanken i forhold til dagens utbredelse og bestandssituasjon

På grunn av artenes status som truede- og nær truede jf. Norsk rødliste for arter 2015, og tidligere bekreftede funn av artene i arealet, vurderes hele det økologiske funksjonsområdet Mostranda vist i figur 1, å ha **svært stor verdi** jf. verdsettingskriteriene gitt i Miljødirektoratets veileder M-1941 (Miljødirektoratet, 2021).

Oppdragsnr.: 5202512 Dokumentnr.

De øvrige økologiske funksjonsområdene for arter vist i figur 1 (Moutmarka-Mostranda og Goneskjæra-Midtre Kråka) har også viktige funksjoner for en rekke arter. I området Moutmarka-Mostranda er det tidligere registrert en rekke truede- og nær truede arter, og området vurderes å være et svært viktig leveområde for fugl og insekter. Området grenser opp mot Færder nasjonalpark. Området Goneskjæra-Midtre Kråka er et dokumentert leveområde for den sårbare arten teist (VU). Begge disse områdene vurderes til **stor verdi** jf. miljødirektoratets veileder M-1941.

4.1.2 Naturtyper

I 2008 ble det registrert en forekomst av naturtypen strandeng med verdi *A- svært viktig* f. DN- Håndbok 13 i planområdet (Direktoratet for naturforvaltning, 2007). Lokaliteten er vist i figur 5. Hovedbegrunnelsen for verdisetting til høyeste verdikategori jf. DN- Håndbok 13, var de historiske funnene av truede- og nær truede arter i lokaliteten. Strandeng er vurdert som et 'hotspot- habitat' for arter. I rapporten *strandeng – et hotspothabitat, sluttrapport under ARKO- prosjektets periode III* (Evju & flere, 2015) fremheves det at det til sammen er registrert 120 rødlistearter, hvorav 85 truede arter, i strandenger. Mange av disse rødlisteartene er habitatspesifikke, med hovedforekomstene sine i strandenger. Videre vurderes det at særlig kortvokste strandenger er et viktig hotspot-habitat for flere organismegrupper, og spesielt for karplanter, biller og sommerfugler.

Naturtypen er kategorisert som VU- sårbar jf. Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken, 2021). I henhold til rødliste for naturtyper, er det relativt dårlig kunnskap om omfanget av arealtap av strandeng i Norge. Kilder som det vises til i rødlistevurderingen av naturtypen, peker imidlertid på at arealinngrep som nedbygging, oppdyrking og tilrettelegging har gjort at mange strandenger langs kysten fra Østfold til Rogaland allerede er tapt, eller at arealet pr. lokalitet er sterkt redusert.

Figur 5: Registrert strandenglokalitet i planområdet.

I forbindelse med befaringen som ble gjennomført i juni 2021, ble det ikke gjort en fullstendig kartlegging av området etter miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper etter NiN2 (Miljødirektoratet, 2021), men det ble fokusert på området i og rundt den tidligere registrerte strandenglokaliteten. Av habitatspesifikke arter for strandeng som er listet opp i miljødirektoratets kartleggingsinstruks, er to av artene (saltsiv og fjæresauløk) registrert i lokaliteten. Tilstanden i området vurderes som moderat på grunn av forholdsvis mye slitasje knyttet til ferdsel, tilrettelagt strandvolleyballbane mv. Moderat tilstand og lite naturmangfold tilsier lav lokalitetskvalitet i henhold til miljødirektoratets veileder M-1930.

I henhold til verdisettingskriteriene for naturtyper kartlagt etter miljødirektoratets instruks (NiN), gis naturtypen verdien **stor verdi**, jf. kriteriet «sårbare naturtyper (VU) lav, moderat eller høy lokalitetskvalitet».

5 Konklusjon

Generelt har Mostranda og omkringliggende områder høye naturverdier, og det styrker områdenes verdi for naturmangfold at de grenser mot Færder nasjonalpark i sør. Figur 6 og tabell 3 viser sammenveide verdisatte

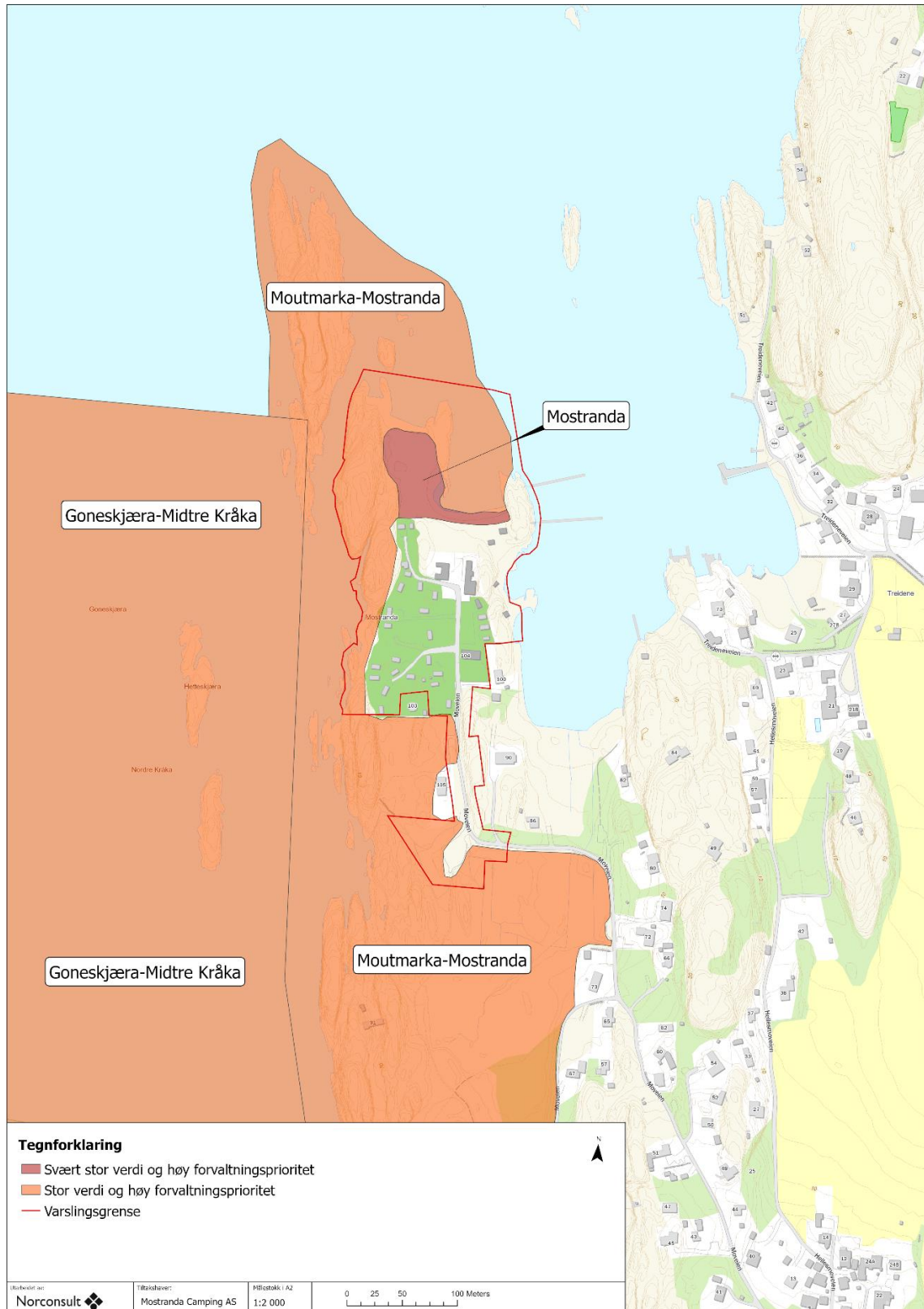
Oppdragsnr.: 5202512 Dokumentnr.

delområder for naturmangfold i utredningsområdet. Disse sammenveide områdene er avgrenset på bakgrunn av en helhetlig vurdering av den eksisterende kunnskapen om naturmangfold i utredningsområdet (eksisterende data og egen kartlegging/befaring).

Delområdet Mostranda er gitt høyeste verdikategori (svært stor verdi) jf. miljødirektoratets veileder M-1941 på grunn av de tidligere registrerte forekomstene av arter i kategoriene EN- sterkt truet og VU- sårbar. På bakgrunn av befaring i området er ikke hele den tidligere registrerte DN-13 naturtypen Mostrand (naturtype strandeng, vist i figur 3) inkludert i dette verdisatte delområdet, da det er vurdert at området som kvalifiserer som naturtype A5 strandeng jf. miljødirektoratets kartleggingsinstruks for NiN, har et mer begrenset areal. Delområdene Moutmarka-Mostranda og Goneskjæra-Midtre Kråka er gitt stor verdi jf. veileder M-1941.

Tabell 3: Verdisatte delområder i utredningsområdet.

Verdisatt delområde	Verdi jf. Veileder M-1941	Grunnlag for verdisetting
Mostranda	Svært stor verdi	Tidligere registrert leveområde arter i rødlistekategoriene EN- sterkt truet, VU- sårbar og NT- nær truet. Naturtype strandeng, som er kategorisert som VU- sårbar jf. Norsk rødliste for naturtyper 2018.
Moutmarka-Mostranda	Stor verdi	Tidligere registrert en rekke truede- og nær truede arter, og området vurderes å være et svært viktig leveområde for en rekke arter av fugl og insekter. Området grenser opp mot Færder nasjonalpark.
Goneskjæra-Midtre Kråka	Stor verdi	Dokumentert leveområde for den sårbare arten teist (VU)

Figur 6: Verdisatte delområder i utredningsområdet.